

MARTHIJN

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Latijnse naam; het tussenvoegsel '-in-' duidt een verkleinvorm aan; in dit geval van **Martius** = 'aan (oorlogsgod) Mars toegewijd of toebehorend'.

De 'h' in Mar**th**ijn moet opgevat worden als versiering. Etymologisch onjuist, want het Latijnse woord 'martius' werd niet geschreven met een 'th', terwijl die letter vanuit het Grieks (en het Hebreeuws) wel degelijk bekend was. Wellicht onder invloed van de Aramese of Hebreeuwse vrouwennaam Martha = 'meesteres'; deze wordt oorspronkelijk inderdaad met 'th' geschreven, maar vaak wordt de 'h' weggelaten.

*

Martinus van Tours, Frankrijk; bisschop; † 397; feest 11 november.

Hij moet rond 316 geboren zijn en was afkomstig uit de landstreek die door de Romeinen Pannonië werd genoemd. Dat is ongeveer het huidige Hongarije. Omdat zijn vader militair was, viel hij onder de wettelijke bepaling dat kinderen van militairen eveneens een militaire loopbaan zouden volgen. Hij moet vijftien geweest zijn, toen hij bij het Romeinse leger werd ingelijfd. In deze tijd speelt de beroemde legende, die hieronder verteld wordt. Drie jaar later laat hij zich dopen en weer een paar jaar later stapt hij uit het leger. Vanaf dat moment wordt zijn leven uitsluitend beheerst door de godsdienst. Met bisschop Hilarius van Poitiers stichtte hij rond 360 het eerste echte klooster van Frankrijk, Ligugé bij Poitiers. Tien jaar later werd Martinus in 370 of 371 tot bisschop van Tours gekozen. Op zijn beurt stichtte hij nabij Tours een nieuw klooster, Marmoutiers (= Martinus' monasterium = Martinus' klooster). Hij preekte en trok rond door zijn bisdom, en had bijzondere aandacht voor de armen en de heidenen, de boeren die nog niet met Christus in aanraking waren gekomen. Hij stierf op hoge leeftijd te Candés tijdens een visitatiereis: 8 november 397. De dag van zijn begrafenis is zijn feestdag geworden.

*

Legende: Hoe Martinus zijn mantel deelde met een bedelaar.

Het was midden in een winter, die veel strenger was dan gewoonlijk. Vele mensen stierven van de kou. Op een dag moest Martinus in Amiens zijn. Martinus was soldaat in het Romeinse leger. Sinds kort had hij over Christus gehoord; en hij was van plan diens voorbeeld na te volgen. Onderweg kwam hij veel mensen tegen die leden onder de strenge kou. Alle kleren die hij kon missen, gaf hij weg. Zo bereikte hij de stadspoort van Amiens. Hij had alleen nog maar zijn soldatenmantel en zijn wapens. In de poort zat een bedelaar, die helemaal geen kleren aanhad. Martinus zag hoe hij de voorbijgangers smeekte om hem te helpen en medelijden met hem te hebben. Maar ze liepen hem allemaal voorbij. Martinus begreep dat hij iets moest doen. Maar wat? Hij had immers alles al weggegeven. Toen trok hij zijn zwaard en sneed zijn mantel middendoor. Hij gaf de bedelaar de ene helft. De rest sloeg hij zelf weer om zijn schouders. Er waren omstanders die Martinus uitlachten, omdat hij er in die halve mantel belachelijk uitzag. Maar anderen schaamden zich, omdat zij veel meer hadden dan die soldaat, en toch de bedelaar niet geholpen hadden.

's Nachts toen de mensen sliepen, had Martinus een droom. Hij zag Christus vóór zich staan, nogal raar gekleed. Christus zei tegen Martinus: 'Bekijk Me eens goed.' Toen zag Martinus, dat Christus het stuk mantel droeg dat hij aan de bedelaar had gegeven. En hij hoorde Hem tegen de engelen zeggen: Martinus heeft nog maar pas van Mij gehoord; maar toen Ik naakt was, heeft hij Mij meteen gekleed.'

Zo blijkt het waar te zijn wat Christus over zichzelf vertelt: 'Wat je aan de minste van de mensen doet, dat doe je aan Mij!'

*

Er zijn talloze andere heiligen die Martinus heten. Eén van hen is **Martín de Porres**, Lima Perú; lekebroeder bij de dominicanen. De eerste inlandse heilige van Perú; † 1639. **Feest 3 november.**

*

Er zijn 5 pausen geweest die Martinus heetten.